

Brusel 5. července 2021
(OR. en)

10476/21

**Interinstitucionální spis:
2021/0196(NLE)**

**ECOFIN 694
CADREFIN 358
UEM 192
FIN 564**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	2. července 2021
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2021) 386 final
Předmět:	Návrh PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Litvy

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2021) 386 final.

Příloha: COM(2021) 386 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.7.2021
COM(2021) 386 final

2021/0196 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY

o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Litvy

{SWD(2021) 187 final}

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY

o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Litvy

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost¹, a zejména na článek 20 tohoto nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rozšíření onemocnění COVID-19 mělo na hospodářství Litvy rušivý dopad. V roce 2019 činil v Litvě hrubý domácí produkt na obyvatele (HDP na obyvatele) 56 % průměru EU. Podle prognózy Komise z jara 2021 reálný HDP Litvy klesl v roce 2020 o 0,9 % a očekává se, že v letech 2020 a 2021 vzroste kumulativně o 2 %. K dlouhodobějším aspektům s dopadem na střednědobou hospodářskou výkonnost patří špatné výsledky v oblasti zdraví a vzdělávání, velká příjmová nerovnost a míra chudoby, špatné dodržování daňových předpisů, nevyužitý výzkumný a inovační potenciál a nízké úrovně soukromých a veřejných investic.
- (2) Ve dnech 9. července 2019 a 20. července 2020 vydala Rada v rámci evropského semestru doporučení pro Litvu. Rada Litvě doporučila zejména zlepšit dodržování daňových předpisů a rozšířit daňovou základnu na zdroje, které méně omezují růst, řešit příjmovou nerovnost, chudobu a sociální vyloučení, mimo jiné zdokonalením systému zdanění a dávek. Mimoto doporučila zlepšit kvalitu a efektivitu na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy, včetně vzdělávání dospělých, a zvýšit kvalitu, cenovou dostupnost a efektivnost systému zdravotní péče. Litvě bylo rovněž doporučeno zaměřit investiční hospodářskou politiku na inovace, energetiku a účinnost zdrojů, udržitelnou dopravu a energetická propojení, se zohledněním regionálních rozdílů, a stimulovat růst produktivity zvýšením efektivity veřejných investic. Mimoto bylo Litvě doporučeno vypracovat soudržný politický rámec na podporu spolupráce mezi vědeckými a podnikatelskými subjekty a zkonsolidovat prováděcí agentury pro výzkum a inovace. Litvě bylo doporučeno, aby v rámci řešení krize COVID-19 přijala veškerá nezbytná opatření k účinnému řešení pandemie, udržení ekonomiky a podpoře jejího oživení. Mimoto Rada doporučila Litvě posílit odolnost systému zdravotní péče, a to mimo jiné mobilizací odpovídajících finančních prostředků a řešením nedostatku pracovních sil ve zdravotnictví a klíčového

¹ Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

zdravotnického materiálu a zlepšit dostupnost a kvalitu zdravotnických služeb. Litvě bylo dále doporučeno zmírnit dopad krize na zaměstnanost, zvýšit financování a dosah aktivních opatření politiky trhu práce a podporovat dovednosti, zajistit dosah a přiměřenost sociální záchrané sítě a zvýšit účinnost systému daní a dávek na ochranu proti chudobě. Litvě bylo rovněž doporučeno podpořit likviditu podniků, zejména malých a středních podniků a odvětví orientovaných na vývoz, předstoupit veřejné investiční projekty ve vyšší fázi připravenosti a podporovat soukromé investice v zájmu podpory hospodářského oživení. Navíc Rada Litvě doporučila zaměřit investice na zelenou a digitální transformaci, zejména na pokrytí a využívání širokopásmového připojení s velmi vysokou kapacitou, na čistou a účinnou výrobu a využívání energie a udržitelnou dopravu a podporovat technologické inovace v malých a středních podnicích. Po posouzení pokroku při provádění těchto doporučení pro danou zemi v době předložení plánu pro oživení a odolnost Komise konstatuje, že doporučení týkající se přijetí veškerých nezbytných opatření k účinnému řešení pandemie, udržení hospodářství a podpoře následného oživení bylo plně provedeno. Významného pokroku bylo dosaženo s ohledem na doporučení týkající se zaměření investic na energetická propojení.

- (3) V doporučení Rady týkajícím se hospodářské politiky eurozóny² se členským státům eurozóny doporučovalo přijmout mimo jiné prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost opatření k zajištění orientace politiky, která podporuje oživení, a dále zlepšit konvergenci, odolnost a udržitelný růst podporující začlenění. V doporučení Rady se rovněž doporučovalo posílit vnitrostátní institucionální rámce, zajistit makrofinanční stabilitu a dokončit HMU a posílit mezinárodní úlohu eura.
- (4) Dne 14. května 2021 předložila Litva Komisi svůj národní plán pro oživení a odolnost v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241. Tento plán byl předtím konzultován v souladu s jeho/jejím vnitrostátním právním rámcem. Vnitrostátní odpovědnost za plány pro oživení a odolnost je základem jejich úspěšného provádění a trvalého dopadu na vnitrostátní úrovni a důvěryhodnosti na evropské úrovni. Podle článku 19 uvedeného nařízení Komise posoudila relevanci, účinnost, účelnost a soudržnost plánu pro oživení a odolnost v souladu s pokyny pro posuzování uvedenými v příloze V uvedeného nařízení.
- (5) Plány pro oživení a odolnost by měly sledovat obecné cíle Nástroje pro oživení a odolnost zřízeného nařízením (EU) 2021/241 a nástroje EU na podporu oživení zřízeného nařízením Rady (EU) 2020/2094 s cílem podpořit oživení po krizi COVID-19. Měly by podporovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost Unie, a to přispěním k šesti pilířům uvedeným v článku 3 nařízení (EU) 2021/241.
- (6) Provádění plánů pro oživení a odolnost členských států bude probíhat v rámci koordinovaného úsilí v oblasti investic a reforem v celé Unii. Díky koordinovanému a souběžnému provádění těchto reforem a investic a provádění přeshraničních projektů se tyto reformy a investice vzájemně posílí a vytvoří pozitivní vedlejší účinky v celé Unii. Přibližně jednu třetinu dopadu nástroje na růst a vytváření pracovních míst v členských státech tedy budou tvořit vedlejší účinky z jiných členských států.

Vyvážená reakce přispívající k šesti pilířům

² Očekává se konečné přijetí Radou po schválení Evropskou radou. Znění schválené Euroskupinou dne 16. prosince 2020 je k dispozici na adrese: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14356-2020-INIT/cs/pdf>

- (7) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. a) a oddílem 2.1 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 představuje plán pro oživení a odolnost do značné míry (hodnocení A) komplexní a přiměřeně vyváženou reakci na hospodářskou a sociální situaci, čímž vhodně přispívá ke všem šesti pilířům uvedeným v článku 3 nařízení (EU) 2021/241, a zohledňuje specifické výzvy a přidělené finanční prostředky dotčeného členského státu.
- (8) Plán zahrnuje opatření, která přispějí ke všem šesti pilířům, přičemž se každá ze sedmi složek plánu zabývá jedním či více pilíři. Tento přístup umožňuje zajistit komplexní řešení každého pilíře soudržným způsobem. Současně plán obsahuje jednu složku vyhrazenou speciálně pro zelenou transformaci a jinou pro digitální transformaci. Dosažení zeleného cíle by mělo být podpořeno zvýšením lokálně vyráběné energie z obnovitelných zdrojů, podporou udržitelné dopravy, opatřeními v oblasti zelených veřejných zakázek, jakož i renovací budov pro udržitelné městské prostředí, což napomůže snižování emisí skleníkových plynů. Očekává se, že k dosažení digitálních cílů přispějí investice a reformy zaměřené na digitalizaci veřejného sektoru, podnikových a průmyslových ekosystémů, jakož i zlepšení úrovně digitálních dovedností a podporu zavádění sítí 5G.
- (9) Předpokládá se, že plán přispěje ke zlepšení makroekonomické výkonnosti zmírněním hospodářského a sociálního dopadu krize COVID-19, přičemž současně posílí hospodářskou, sociální a územní soudržnost, podpoří tudíž třetí pilíř uvedený v článku 3 nařízení (EU) 2021/241, který se týká inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění. To zahrnuje zvýšení investic a podporu dlouhodobých inovací, zlepšení studijních výsledků a rozšíření aktivních politik na trhu práce. Plán se zaměřuje na vzdělávání a inovace, zejména na zlepšení rámce pro vzdělávání a odbornou přípravu, přispěje proto ke čtvrtému a šestému pilíři zmíněnému v článku 3 uvedeného nařízení. Očekává se, že zlepšení vzdělávání v Litvě přímo přispěje k hospodářské a sociální odolnosti, a to snížením rozdílů ve vzdělávání způsobených socioekonomickým zázemím žáků. Tento plán má zajistit, aby měli lidé dovednosti potřebné pro budoucí pracovní místa, a to díky zdokonaleným systémům odborného vzdělávání a přípravy, rozšíření systému poradenství pro volbu povolání a restrukturalizovanému systému vzdělávání dospělých. Očekává se, že opatření na podporu vysokoškolského vzdělávání a inovací zvýší produktivitu a konkurenceschopnost Litvy.
- (10) Po krizi způsobené pandemií zahrnuje litevský plán opatření zaměřená na posílení zdravotnictví a hospodářské, sociální a institucionální odolnosti, což je pátý pilíř uvedený v článku 3 nařízení (EU) 2021/241. Zatímco se tento plán přímo zaměřuje na zlepšení odolnosti, kvality a dostupnosti a efektivnosti systému zdravotní péče, obsahuje rovněž opatření zaměřená na reformu sociální infrastruktury v Litvě. Plán se zavazuje zlepšit efektivitu veřejného sektoru reformou veřejné služby a digitalizací, reformou daňového systému se zaměřením na větší dodržování daňových předpisů, spravedlnost, lepší přerozdělovací schopnost a prorůstovou povahu, jakož i zlepšením rozpočtového rámce, včetně přezkumů výdajů. Opatření obsažená v plánu usilují také o lepší podporu zaměstnanosti a ochranu minimálního zaručeného příjmu, a to s cílem zmírnit chudobu a zlepšit sociální soudržnost. Tato opatření mají podle očekávání zlepšit územní soudržnost.

Řešení všech nebo významné části výzev identifikovaných v příslušných doporučeních pro jednotlivé země

- (11) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a oddílem 2.2 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán pro oživení a odolnost přispěje k účinnému řešení všech nebo významné části výzev (hodnocení A) identifikovaných v příslušných doporučeních pro jednotlivé země, včetně jejich fiskálních aspektů, učiněných dotčenému členskému státu nebo výzev uvedených v jiných relevantních dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru.
- (12) Plán obsahuje rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, jež v různé míře přispívají k účinnému řešení všech hospodářských a sociálních problémů uvedených v příslušných doporučeních, která Litvě adresovala Rada v rámci evropského semestru v letech 2019 a 2020, zejména v oblasti zdravotní péče, jako je odolnost, dostupnost, kvalita, cenová dostupnost a efektivnost systému zdravotní péče; vzdělávání a dovedností, jako je kvalita a efektivnost všech úrovní vzdělávání a odborné přípravy; sociálního začleňování, jako jsou dávky související s minimálním příjmem; dodržování daňových předpisů a účinnosti systému daní a dávek; inovací, účinného využívání energie a zdrojů, udržitelné dopravy a energetických propojení.
- (13) Očekává se, že reformy a investice obsažené v plánu udržitelným způsobem posílí potenciál růstu ekonomiky. Plán má podpořit obnovený růst, a to podporou digitální a zelené transformace, inovací, vzdělávání a rozvoje dovedností a efektivnějšího veřejného sektoru.
- (14) Lze mít za to, že doporučení týkající se okamžité reakce fiskální politiky na pandemii nespádají do oblasti působnosti litevského plánu, a to bez ohledu na skutečnost, že Litva obecně přiměřeně a dostatečně reagovala na bezprostřední potřebu podpořit hospodářství v letech 2020 a 2021 fiskálními prostředky v souladu s ustanoveními obecné únikové doložky. Lze mít rovněž za to, že doporučení týkající se energetických propojení a podpory likvidity v soukromém sektoru nespádají do oblasti působnosti plánu, neboť za první projekty týkající se energetických propojení směřují k dosažení cíle a za druhé litevská vláda v reakci na krizi COVID-19 zavedla odklady daní, přidělila finanční prostředky na přímé platby a zavázala se poskytnout dodatečné úvěrové záruky na podporu likvidity podniků.
- (15) Pro Litvu zůstává prioritou pokračující konvergence, která vyžaduje snížení regionálních rozdílů, řešení nedostatku kvalifikovaných pracovníků a nízkého objemu investic, mimo jiné v oblasti výzkumu a vývoje. Podnikatelské prostředí v Litvě by se mělo zlepšit díky reformám a investicím zaměřeným na zlepšení výběru daní, zvýšení efektivity daňového systému a digitalizaci veřejného sektoru. Plán usiluje o zlepšení kvality vzdělávání a odborné přípravy na všech úrovních a o zvýšení míry účasti na vzdělávání dospělých pro lepší řízení dovedností. Očekává se, že reformy a investice do systémů vysokoškolského vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pomohou těmto systémům lépe reagovat na ekologickou a digitální transformaci na trhu práce a sociální politiky. Konsolidace agentur odpovědných za podporu inovací má dle očekávání pomoci zvýšit efektivnost výzkumných a inovačních politik. Regionální rozdíly, vysoká rizika chudoby a sociální vyloučení se řeší reformami ke zlepšení přiměřenosti podpory minimálního příjmu a přerozdělovací schopnosti systému daní a dávek, zlepšení dlouhodobé péče a opatření ke zlepšení kvality a dostupnosti systému zdravotní péče. Politiky na podporu digitální a zelené transformace země, jako je další zavádění sítí s velmi vysokou kapacitou, podpora výroby a skladování energie z obnovitelných zdrojů a nahrazování znečišťujících vozidel vozidly s nulovými emisemi, do určité míry přispívají k řešení značných

regionálních rozdílů. Na tomto základě se očekává, že plán významně podpoří potenciál udržitelného růstu litevského hospodářství.

Příspěvek k potenciálu růstu, tvorbě pracovních míst a hospodářské, sociální a institucionální odolnosti

- (16) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. c) a oddílem 2.3 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán pro oživení a odolnost bude mít velký dopad (hodnocení A) na posílení potenciálu růstu, tvorbu pracovních míst a hospodářskou, sociální a institucionální odolnost členského státu, a tím napomůže provádění evropského pilíře sociálních práv, mimo jiné podporou politik ve prospěch dětí a mládeže, a zmírní hospodářský a sociální dopad krize COVID-19, čímž přispěje ke zvýšení hospodářské, sociální a územní soudržnosti a konvergence v Unii.
- (17) Simulace provedené útvary Komise prokazují, že plán může do roku 2026 zvýšit HDP Litvy o 1,0 % až 1,6 %³. Očekává se, že udržitelné reformy a investice vedoucí k vyššímu růstu, které jsou v plánu obsaženy, odstraní strukturální nedostatky litevského hospodářství a posílí jeho odolnost a produktivitu. Opatření na podporu výroby a skladování energie z obnovitelných zdrojů, energeticky účinné renovace, digitalizace služeb veřejné správy, opatření na podporu odborné přípravy a podnikání, jakož i inovace a spolupráce v oblasti vědy a podnikání jsou v souladu s aktualizovanou evropskou průmyslovou strategií a dle předpokladů přímo přispějí k většímu vytváření pracovních příležitostí, hospodářské konkurenceschopnosti a udržitelnému dlouhodobému růstu. Očekává se, že reforma systému minimálního příjmu, opatření na modernizaci všeobecného vzdělávání a reforma systému odborného vzdělávání a přípravy spolu s opatřeními na zlepšení kvality a dostupnosti zdravotních služeb budou mít trvalý vliv na sociální začlenění a dovednosti v Litvě. Očekává se, že dlouhodobý dopad těchto opatření bude posílen fiskálními a ekonomickými přínosy plánovaných reforem týkajících se veřejného sektoru, zejména zlepšení rozpočtového rámce, dodržování daňových předpisů a účinnosti daňového systému.
- (18) Očekává se, že plán přispěje k provádění evropského pilíře sociálních práv tím, že bude mít významný pozitivní krátkodobý až střednědobý dopad na fungování trhu práce, vzdělávání, chudobu a příjmovou nerovnost, mj. díky zvýšení financování a dosahu aktivních opatření politik trhu práce; zvýšení všeobecných dávek pro svobodné starší osoby a osoby se zdravotním postižením a zvýšení pokrytí systému sociálního pojištění pro případ nezaměstnanosti. Očekává se, že dlouhodobý dopad bude posílen zlepšením výsledků vzdělávání a účinností systému daní a dávek. Dopad plánu na územní soudržnost nebyl kvantifikován, z kvalitativní analýzy však vyplývá pozitivní účinek na snižování socioekonomických rozdílů mezi litevskými regiony.

Zásada „významně nepoškozovat“

- (19) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. d) a oddílem 2.4 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán pro oživení a odolnost zajistí, aby žádné opatření (hodnocení A) pro provádění reforem a investičních projektů v něm zahrnuté významně nepoškozovalo

³ Tyto simulace zohledňují celkový dopad nástroje NGEU, který zahrnuje také financování pomoci při oživení pro soudržnost a území Evropy a vyšší finanční prostředky pro program Horizont Evropa, Program InvestEU, FST, rozvoj venkova a kapacity RescEU. Tyto simulace nezahrnují možný pozitivní dopad strukturálních reforem, jenž může být značný.

environmentální cíle ve smyslu článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852⁴ (zásada „významně nepoškozovat“).

- (20) Plán pro oživení a odolnost zajišťuje, aby žádná reforma a investice významně nepoškozovala některý ze šesti environmentálních cílů ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852, konkrétně se jedná o zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se změně klimatu, udržitelné využívání a ochranu vodních a mořských zdrojů, přechod na oběhové hospodářství, prevenci a omezování znečištění a ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a ekosystémů. Litva poskytla odůvodnění v souladu s technickými pokyny Komise k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ (2021/C 58/01). V případě potřeby jsou požadavky na posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ zakotveny v návrhu opatření a upřesněny v milníku nebo cíli týkajícím se daného opatření. To zajišťuje, aby k vyplacení finančních prostředků pro příslušná opatření mohlo dojít až poté, co je zajištěno dodržení zásady „významně nepoškozovat“.
- (21) Plán věnuje zvláštní pozornost opatřením, jejichž dopad na environmentální cíle odůvodňuje důkladnou kontrolu. Zelená složka věnuje zvláštní pozornost udržitelné mobilitě s reformou nazvanou „Pohyb bez znečišťování životního prostředí“. To znamená zejména podporu rozvoje odvětví paliv z obnovitelných zdrojů, jako je biomethan a kapalná biopaliva druhé generace, a zavedení plnicích stanic pro tato alternativní paliva. Tyto investice by potenciálně mohly poškodit řadu environmentálních cílů, například zmírňování změny klimatu, předcházení a omezování znečištění ovzduší a biologickou rozmanitost. Tomu by měl zabránit požadavek, aby se biomethan nebo biopaliva vyráběly výhradně ze surovin uvedených v příloze IX směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001⁵ a aby konečná produkce byla v souladu s ustanoveními zmíněné směrnice a souvisejícími prováděcími akty a akty v přenesené pravomoci. Výrobci by měli předložit osvědčení dokládající udržitelnost jejich výroby. Litva poskytla rovněž záruky, které byly zopakovány v příslušném cíli, že vozidla podpořená v rámci plánu pro oživení a odolnost by měla používat výhradně biopaliva a paliva z biokapalin a biomasy, která jsou v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, a že by se kombinace biopaliv ve vnitrostátní palivové skladbě měla postupem času zvyšovat. Měl by být vytvořen systém zúčtovacích jednotek pro obnovitelná paliva, který by zaznamenával množství biomethanu a dalších paliv z obnovitelných zdrojů dodávaných do odvětví dopravy a podle kterého by provozovatelé měli získávat certifikáty odpovídající očekávanému využití obnovitelných paliv. A dále zákon o alternativních palivech stanoví nové požadavky na výrobce pohonných hmot.

Příspěvek k zelené transformaci, včetně biologické rozmanitosti

- (22) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. e) a oddílem 2.5 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 obsahuje plán pro oživení a odolnost opatření, která velkou měrou (hodnocení A) přispívají k zelené transformaci, včetně zachování biologické rozmanitosti, nebo k řešení výzev, které z této transformace vyplývají. Na opatření podporující cíle v oblasti klimatu připadá částka, která představuje 37,8 % celkových finančních

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

prostředků přidělených na plán, jak bylo vypočteno podle metodiky uvedené v příloze VI nařízení (EU) 2021/241. V souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2021/241 je plán pro oživení a odolnost v souladu s informacemi obsaženými ve vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu 2021–2030.

- (23) Očekává se, že opatření v litevském plánu pro oživení a odolnost budou účinně přispívat k zelené transformaci a k řešení výzev, které z této transformace vyplývají. Plán podporuje cíle Litvy týkající se dekarbonizace a transformace energetiky, které jsou stanoveny ve vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu. Zelená složka obsahuje opatření zaměřená na zvýšení výroby a ukládání energie z obnovitelných zdrojů, udržitelnou mobilitu, renovaci budov, obnovu znehodnocených rašeliníšť a oběhové hospodářství. Složka týkající se veřejného sektoru navíc obsahuje opatření pro přezkum stávajícího daňového systému s cílem určit a postupně zrušit daňové úlevy a výjimky, jež jsou pro životní prostředí nejškodlivější. Očekává se, že provedení těchto navrhovaných opatření bude mít trvalý účinek, zejména v důsledku jejich přispění k zelené transformaci, zvýšení biologické rozmanitosti a ochrany životního prostředí.
- (24) Co se týče energie z obnovitelných zdrojů, plán podle očekávání přispěje k vytvoření dodatečné kapacity pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů ve výši nejméně 301,9 MW. V rámci této nové kapacity by nejméně 271,8 MW mělo připadat na solární elektrárny, včetně solární elektrárny o výkonu 4 MW v Utenském kraji, a nejméně 30,1 MW na pevninské větrné elektrárny. Mimoto by měla být vybudována individuální zařízení pro skladování elektrické energie s kapacitou nejméně 15,2 MWh a jiné zařízení pro skladování elektrické energie s kapacitou minimálně 200 MW.
- (25) V důsledku provedení opatření uvedených v plánu, a zejména investic zaměřených na rychlejší renovaci budov, se očekává, že do roku 2026 bude dosaženo úspor primární energie ve výši 215 GWh, což by se mohlo promítnout do snížení emisí skleníkových plynů o 21 500 t ekvivalentu CO₂. Toho bude dosaženo navíc k úsporám energie a emisí skleníkových plynů, jež se očekávají v důsledku nahrazení znečišťujících vozidel vozidly s nulovými a nízkými emisemi spolu se zavedením potřebné infrastruktury pro výrobu alternativních paliv a dobíjecích/plnicích stanic. V roce 2023 by měl být mimoto přijat akční plán pro oběhové hospodářství k zajištění přechodu Litvy na oběhové hospodářství do roku 2035. Opatření v plánu pro oživení a odolnost podle očekávání přispějí k dosažení cílů Litvy v oblasti klimatu a energetiky stanovených do roku 2030 a 2050.

Příspěvek k digitální transformaci

- (26) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. f) a oddílem 2.6 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 plán pro oživení a odolnost obsahuje opatření, která velkou měrou (hodnocení A) účinně přispívají k digitální transformaci nebo k řešení výzev, které z ní vyplývají. Na opatření podporující digitální cíle připadá částka, která představuje 31,5 % celkových finančních prostředků přidělených na plán, jak bylo vypočteno podle metodiky uvedené v příloze VII nařízení (EU) 2021/241.
- (27) Plán se zabývá všemi aspekty digitální transformace Litvy: konektivitou, digitalizací veřejného a soukromého sektoru a digitálními dovednostmi. Plán zahrnuje opatření pro další zavádění sítí s velmi vysokou kapacitou, též ve venkovských a odlehlých oblastech. Významné reformy a investice mají navíc digitalizovat veřejný sektor. To by mělo hrát zásadní roli při digitalizaci ekonomiky, zlepšování podnikatelského prostředí a snižování administrativních nákladů. Plán obsahuje opatření na podporu

digitálních dovedností dětí, zaměstnanců, úředníků a starších občanů. Naplánována jsou rovněž opatření k řešení nedostatku zaměstnanců v oblasti IT na trhu práce. Plán dále představuje investice na podporu využívání pokročilých digitálních technologií v soukromém sektoru, zejména co se týká spolupráce mezi vědeckými a podnikatelskými subjekty v oblasti inovativních technologií a digitalizace kulturního odvětví.

- (28) V souvislosti s pandemií se významnou výzvou a prioritou činnosti stala digitalizace systému zdravotní péče a vzdělávacího systému. Plán obsahuje opatření na podporu digitálních řešení souvisejících s elektronickým zdravotnictvím a online vzděláváním. Plán mimoto zahrnuje důležitá opatření pro integraci digitálních řešení do organizace služby zaměstnanosti, daní a cel a ekologizace ekonomiky.

Trvalý účinek

- (29) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. g) a oddílem 2.7 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán pro oživení a odolnost bude mít na Litvu do značné míry (hodnocení A) trvalý účinek.
- (30) V důsledku provedení plánovaných reforem lze očekávat trvalé strukturální změny. Zejména se očekává, že plánované reformy, které mají podpořit zelenou a digitální transformaci, jakož i reformy systémů vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy budou mít trvalý účinek na litevské hospodářství, a to díky posílení dovedností lidí pro trh práce, podpoře vývozní kapacity, produktivity a celkově udržitelného dlouhodobého růstu. Plánované reformy vysokoškolského vzdělávání mají navíc zlepšit kvalitu a efektivnost vysokoškolských programů. Očekává se, že zefektivnění státní inovační politiky bude mít značný trvalý dopad na inovace. Efektivnost systému zdravotní péče mají dle předpokladů zvýšit plánované reformy zdravotnictví, jako je konsolidace sítě nemocnic, reorganizace ambulantních služeb, zřízení platformy kompetencí zdravotnických pracovníků a rozvoj systému digitálního zdravotnictví. Reformy za účelem modernizace veřejného sektoru, a to jak z hlediska řízení veřejných služeb, tak z hlediska rozpočtového plánování, včetně přezkumu výdajů, mají podle očekávání vést k dlouhodobému zlepšení efektivity veřejného sektoru. Očekává se, že reformy k posílení dodržování daňových předpisů a zlepšení účinnosti daňového systému a přerozdělovací schopnosti systému daní a dávek zmírní chudobu a sociální vyloučení a pomohou zlepšit fiskální udržitelnost a hospodářskou efektivitu.
- (31) Lze očekávat, že uskutečnění plánovaných investic povede k dlouhodobým strukturálním změnám. Předpokládá se, že ekologické investice napomohou přechodu Litvy na oběhové hospodářství, podpoří inovativní a inteligentní mobilitu a sníží závislost Litvy na neobnovitelné energii a zdrojích. Investice na podporu digitalizace veřejného sektoru, podniků a akademické obce mají dle očekávání vést k větší efektivitě v těchto odvětvích. Navíc se očekává, že zvýšení financování a dosahu aktivních politik na trhu práce budou mít trvalý účinek na fungování trhu práce, jakož i na snižování chudoby a příjmovou rovnost. Trvalý dopad plánu lze rovněž posílit synergiami mezi plánem a dalšími programy, včetně programů financovaných z fondů politiky soudržnosti, zejména prostřednictvím věcného řešení hluboce zakořeněných územních problémů a podporou vyváženého rozvoje.

Sledování a provádění

- (32) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. h) a oddílem 2.8 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 jsou opatření navrhovaná v plánu pro oživení a odolnost přiměřená (hodnocení A) k

zajištění účinného sledování a provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně navržených harmonogramů, milníků, cílů a souvisejících ukazatelů.

- (33) Ministerstvo financí by mělo být řídicím orgánem, který koordinuje provádění a sledování plánu, a mělo by být hlavním kontaktním místem pro Komisi. Centrální agentura pro řízení projektů by měla být správním orgánem plánu, který posuzuje a vybírá projekty a zajišťuje jejich soulad s projektovými smlouvami, vnitrostátními právními předpisy a právními předpisy Unie. Odvětvová ministerstva a orgány, které jsou pod jejich kontrolou, by měly odpovídat především za provádění a podávání zpráv o milnících a cílech. Ukazatele pro monitorování jsou relevantní, přijatelné a spolehlivé. Náležitě odrážejí celkovou úroveň ambicí plánu a jsou věrohodné. Rozložení milníků a cílů v čase je poněkud nerovnoměrné s odkladem do roku 2026. Milníky a cíle jsou rovněž relevantní pro již dokončená opatření, která jsou způsobilá podle čl. 17 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241. Uspokojivé plnění těchto milníků a cílů v průběhu času je nezbytné pro odůvodnění žádosti o platbu.
- (34) Členské státy by měly zajistit, aby o finanční podpoře v rámci nástroje bylo informováno a aby byla uznána v souladu s článkem 34 nařízení (EU) 2021/241. Členské státy mohou v rámci nástroje pro technickou podporu požádat o technickou podporu za účelem pomoci při provádění jejich plánu.

Výpočet nákladů

- (35) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. i) a oddílem 2.9 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 je odůvodnění výše odhadovaných celkových nákladů plánu pro oživení a odolnost uvedené v plánu do určité míry (hodnocení B) přiměřené a věrohodné, je v souladu se zásadou nákladové efektivnosti a je úměrné očekávanému účinku na hospodářství a společnost členského státu.
- (36) Litva poskytla individuální odhady nákladů pro všechny investice obsažené v plánu pro oživení a odolnost. Rozpis nákladů je obecně podrobný a náležitě odůvodněný. Odhady se zakládají na porovnání s minulými investicemi podobného charakteru. Ačkoliv Litva nepředložila nezávislé potvrzení navrhovaných odhadů nákladů, z posouzení odhadů dokladů a souvisejících podpůrných dokladů vyplývá, že většina nákladů je řádně odůvodněná a přiměřená. Částky navrhované pro financování se považovaly za vhodné a mělo se za to, že zajišťují věrohodnost odhadů nákladů ve střední míře. Ačkoliv je většina částek v dolní nebo střední části rozpětí v porovnání s náklady na podobné reformy či investice, u omezeného souboru opatření se výpočet nákladů považuje za věrohodný v nízké míře. Odhadované celkové náklady plánu pro oživení a odolnost jsou v souladu se zásadou nákladové efektivnosti a jsou úměrné očekávanému účinku na ekonomiku a společnost členského státu.

Ochrana finančních zájmů

- (37) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. j) a oddílem 2.10 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 jsou opatření navržená v plánu pro oživení a odolnost a dodatečná opatření obsažená v tomto rozhodnutí přiměřená (hodnocení A) pro prevenci, odhalování a nápravu korupce, podvodů a střetu zájmů při využívání finančních prostředků poskytnutých na základě tohoto nařízení a očekává se, že opatření účinně zabrání dvojímu financování na základě uvedeného nařízení a z jiných programů Unie. Tím není dotčeno uplatňování jiných nástrojů na podporu a prosazování souladu s právem EU, včetně prevence, odhalování a nápravy korupce, podvodů a střetů zájmů a ochrany finančních

prostředků Unie v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092⁶.

- (38) Systém vnitřní kontroly popsany v litevském plánu pro oživení a odolnost je založen na stávajících postupech a strukturách a jasně vymezuje aktéry (orgány/subjekty) a jejich úlohy a odpovědnost v souvislosti s prováděním úkolů vnitřní kontroly. Systém se opírá o model používaný pro strukturální fondy v období 2021–2027 a měl by zahrnovat soubor funkcí a postupů, které mají v rámci své působnosti provádět řídicí orgán, správní orgán a auditní orgán, což zajistí dodržování ustanovení a zásad platných předpisů. Těmto orgánům by měl být umožněn úplný přístup k příslušným informacím. Ačkoli je naplánována dodatečná odborná a správní kapacita nově zřízeného auditního orgánu, dosud je třeba ji vybudovat.
- (39) Mimo jiné v důsledku významných změn v systému řízení a kontroly strukturálních fondů EU nebyly v době předložení plánu ještě zavedeny některé prvky auditů a kontrol, a proto je zapotřebí je včas dokončit. To se týká přijetí rozhodnutí o stanovení právních mandátů řídicího, správního a auditního orgánu, přijetí auditní strategie a zprovoznění a praktického uplatňování zvláštního nástroje IT (IS2021), což je nezbytné pro splnění příslušných požadavků nařízení (EU) 2021/241. Co se týká posledně uvedeného, v plánu byl zahrnut zvláštní milník pro sledování plnění příslušných požadavků, který by měl být dokončen v době první žádosti o platbu.

Soudržnost plánu

- (40) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. k) a oddílem 2.11 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 obsahuje plán do značné míry (hodnocení A) opatření k provádění reforem a veřejných investičních projektů představujících ucelené činnosti.
- (41) Litevský plán pro oživení a odolnost je soudržný, s konzistentními, vzájemně se posilujícími reformami a investicemi a synergiemi mezi jednotlivými složkami. Plán má strategickou a jednotnou vizi, prokazuje soudržnost v rámci každé složky, mezi cíli různých složek a mezi jednotlivými reformami a investicemi v různých složkách. Sedm složek je soudržných z hlediska svých cílů, strukturování investic a reforem a prokazování tematické souvislosti a propojení. Složky se vzájemně posilují, zejména co se týče zelené transformace a digitální transformace. Plán je konzistentní rovněž s národním plánem pokroku a programem vlády.

Rovnost

- (42) Plán obsahuje některá opatření, jež mají podle očekávání pomoci Litvě řešit výzvy, které představuje rovnost žen a mužů a rovné příležitosti pro všechny. To zahrnuje opatření, která se přímo a nepřímo zabývají potřebami osob se zdravotním postižením, jako je usnadnění přístupnosti budov, nezávislého využívání veřejných on-line služeb a zvýšení všeobecného přínosu pro jednotlivé osoby se zdravotním postižením. V plánu Litvy pro oživení a odolnost je zahrnut rovněž rozvoj digitálních dovedností zejména u zranitelných skupin, včetně osob se zdravotním postižením, starších osob, migrantů a uprchlíků. Reforma poskytování dlouhodobé péče by měla zlepšit možnost pečujících osob v produktivním věku, většinou žen ve středním věku, vrátit se na trh práce. Reformy a investice obsažené v plánu by měly snížit stávající sociální,

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 1).

ekonomické a územní rozdíly. Plán odkazuje na legislativní a politické iniciativy, které mají dle očekávání doplnit reformy a investice zahrnuté v plánu.

Vlastní bezpečnostní hodnocení

- (43) Pro investice do připojení 5G obsahuje plán vlastní bezpečnostní hodnocení, které odkazuje na vnitrostátní právní předpisy provádějící klíčová opatření, jež byla doporučena v rámci souboru nástrojů EU pro kybernetickou bezpečnost sítí 5G, a tyto právní předpisy popisuje. Tato opatření zahrnují mimo jiné posílení úlohy vnitrostátních orgánů a omezení úlohy vysoce rizikových dodavatelů.

Přeshraniční projekty a projekty, jichž se účastní více zemí

- (44) Plán přispívá k těmto přeshraničním projektům a projektům, jichž se účastní více zemí: evropský genom a koridory Via Baltica a Rail Baltica 5G. Některé z těchto projektů jsou financovány rovněž z jiných programů, například z Nástroje pro propojení Evropy a ze strukturálních fondů.

Konzultační proces

- (45) Plán byl předmětem veřejné konzultace, která se uskutečnila v dubnu 2021 a již se mohli zúčastnit občané i organizace. V počátečních fázích vypracovávání plánu byla uspořádána řada tematických diskusí za účasti organizací zaměstnavatelů, odborů, místních orgánů a nevládních organizací. Aby se zajistila odpovědnost příslušných aktérů, je nezbytné zapojit všechny dotčené místní orgány a zúčastněné strany, včetně sociálních partnerů, do celého provádění investic a reforem obsažených v plánu.

Kladné posouzení

- (46) Na základě kladného posouzení litevského plánu pro oživení a odolnost ze strany Komise se zjištěním, že litevský plán uspokojivě splňuje kritéria pro posouzení stanovená v nařízení (EU) 2021/241 v souladu s čl. 20 odst. 2 uvedeného nařízení, by toto rozhodnutí mělo stanovit reformy a investiční projekty nezbytné pro provádění plánu, příslušné milníky, cíle a ukazatele a částku poskytnutou Uníí na provádění plánu ve formě nevratné finanční podpory a půjčky.

Finanční příspěvek

- (47) Odhadované celkové náklady plánu Litvy pro oživení a odolnost činí 2 224 686 966 EUR. Jelikož plán pro oživení a odolnost uspokojivě splňuje kritéria pro posouzení stanovená v nařízení (EU) 2021/241, a vzhledem k tomu, že výše odhadovaných celkových nákladů plánu pro oživení a odolnost je vyšší než maximální finanční příspěvek, který je pro Litvu k dispozici, měl by se finanční příspěvek přidělený na plán Litvy pro oživení a odolnost rovnat celkové výši finančního příspěvku, který je k dispozici pro Litvu.
- (48) V souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 se výpočet maximálního finančního příspěvku pro Litvu aktualizuje do 30. června 2022. V souladu s čl. 23 odst. 1 uvedeného nařízení by měla být Litvě nyní poskytnuta částka v rámci právního závazku do 31. prosince 2022. V návaznosti na aktualizovaný maximální finanční příspěvek by Rada na návrh Komise měla v případě potřeby toto rozhodnutí bez zbytečného odkladu změnit tak, aby zahrnovalo aktualizovaný maximální finanční příspěvek.

- (49) Poskytovaná podpora bude financována z půjček, které Komise přijímá jménem Unie na základě článku 5 rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053⁷. Podpora by měla být vyplacena ve splátkách, jakmile Litva uspokojivě splní příslušné milníky a cíle určené v souvislosti s prováděním plánu pro oživení a odolnost.
- (50) Litva požádala o předběžné financování ve výši 13 % finančního příspěvku. Tato částka by měla být Litvě poskytnuta s výhradou vstupu v platnost dohody o financování stanovené v čl. 23 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 a v souladu s touto dohodou.
- (51) Tímto rozhodnutím by neměly být dotčeny výsledky jakýchkoli řízení týkajících se přidělování finančních prostředků Unie v rámci jakéhokoli jiného programu Unie kromě nařízení (EU) 2021/241 nebo řízení týkajících se narušení fungování vnitřního trhu, která mohou proběhnout, a to zejména na základě článků 107 a 108 Smlouvy. Rovněž nezprošťuje členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 108 Smlouvy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost

Posouzení plánu Litvy pro oživení a odolnost na základě kritérií stanovených v čl. 19 odst. 3 nařízení (EU) 2021/241 se schvaluje.

V příloze tohoto rozhodnutí jsou stanoveny reformy a investiční projekty v rámci plánu pro oživení a odolnost, opatření a harmonogram pro monitorování a provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně příslušných milníků a cílů, příslušné ukazatele týkající se plnění plánovaných milníků a cílů a opatření pro poskytnutí plného přístupu ze strany Komise k příslušným podkladovým údajům.

Článek 2

Finanční příspěvek

1. Unie poskytne Litvě finanční příspěvek ve formě nevratné podpory ve výši 2 224 195 119 EUR⁸. Částka ve výši 2 091 774 090 EUR bude poskytnuta v rámci právního závazku do 31. prosince 2022. V závislosti na aktualizaci uvedené v čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 bude pro Litvu vypočtena částka, která se rovná této částce nebo je vyšší, a v rámci právního závazku bude od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023 poskytnuta další částka ve výši 132 421 029 EUR.
2. Finanční příspěvek Unie bude Litvě poskytnut Komisí ve splátkách v souladu s přílohou tohoto rozhodnutí. Částka ve výši 289 145 365 EUR se poskytuje jako předběžné financování a je rovna 13 % finančního příspěvku. Komise může vyplatit předběžné financování a splátky v jedné nebo více tranších. Výše tranší závisí na dostupnosti finančních prostředků.

⁷ Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1.

⁸ Tato částka odpovídá finančnímu příspěvku po odečtení poměrného podílu Litvy na výdajích podle čl. 6 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241, vypočtenému v souladu s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nařízení.

3. Předběžné financování bude uvolněno v závislosti na vstupu v platnost dohody o financování stanovené v čl. 23 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 a v souladu s touto dohodou. Předběžné financování se zúčtuje poměrným odečtením od úhrady splátek.
4. Uvolnění splátek v souladu s dohodou o financování je podmíněno dostupným financováním a rozhodnutím Komise přijatým v souladu s článkem 24 nařízení (EU) 2021/241, že Litva uspokojivě splnila příslušné milníky a cíle, které byly zjištěny v souvislosti s prováděním plánu pro oživení a odolnost. V závislosti na vstupu právních závazků uvedených v odstavci 1 v platnost musí být milníky a cíle dokončeny nejpozději do 31. srpna 2026, aby byly způsobilé pro platbu.

Článek 3

Určení

Toto rozhodnutí je určeno Litevské republice.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda/předsedkyně